

**ПРОГРАМА  
ЗА РАЗВИТИЕ НА ЧИТАЛИЩНАТА ДЕЙНОСТ В  
ОБЩИНА „РОДОПИ”  
ПРЕЗ 2014 Г.**

**В Община „Родопи” развиват дейност 16 народни читалища:**  
НЧ „Просвета – 1929г.” с. Белащица, НЧ „Здравец” с. Бойково, Н.Й. Вапцаров - 1920г.” с.Брани поле, НЧ „Саморазвитие – 1924 г.” с. Брестник, НЧ „Съзнание – 1873 г.” с. Брестовица, НЧ „Христо Ботев – 1936 г.” с. Злати трап, НЧ „Лъч – 1927г.” с. Извор, НЧ „Димитър Полянов – 1928 г.”с. Кадиево, НЧ „Наука – 1919г.” с. Крумово, НЧ „Алеко Константинов – 1907 г.” с. Марково, НЧ „Съзнание – 1914 г.” с. Първенец, НЧ „Съзнание – 1928г.” с. Скобелево, НЧ „Напредък – 1904г.” с. Устина, НЧ „Никола Йовчев – 1921г.” с. Храбрино, НЧ „Светлина – 1900 г.” с. Цаланица, НЧ „Искра – 1897 г.” с. Ягодово.

Общата численост на субсидираните читалищни бройки е 28 (двадесет и осем).  
Всички читалища са регистрирани по Закона за народните читалища (изм. ДВ. бр. 42 от 5 Юни 2009г., изм. ДВ. бр.74 от 15 Септември 2009г., изм. ДВ бр.47 от 22 Юни 2010г., изм. ДВ бр.97 от 10 Декември 2010г.).

## **I. ОСНОВНИ ПРИОРИТЕТИ В ЧИТАЛИЩНАТА ДЕЙНОСТ**

Основните приоритети в читалищната дейност са регламентирани и произтичат от Закона за народните читалища и от общинската културна политика, осъществяваща се на основание на действащата нормативна уредба и отразена в Общинския културен календар 2014 година.

Те са насочени към обогатяване на културния живот в общината и удовлетворяване потребностите на гражданите чрез:

- съхранение и развитие на традициите на българския народ чрез събиране, обработване и представяне на автентичния фолклор;
- възпитаване и утвърждаване на националното самосъзнание и културната идентичност;
- обмен между културите на различните етноси;
- разширяване знанията на гражданите чрез осъществяване на културен обмен с други културни институти;
- осигуряване на достъп до информация и комуникация;
- партниране на местното самоуправление в развитието на обществените и, в частност, на културните процеси и др.

## **II. ЦЕЛИ И ЗАДАЧИ**

1. Обогатяване на културния живот, социалната и образователната дейност в населените места чрез предоставяне на качествен културно – просветен продукт.
2. Утвърждаване на народните читалища като общодостъпни центрове за библиотечно и информационно осигуряване на населението.
3. Подпомагане на традиционните читалищни дейности – съхраняване и популяризиране на автентичния фолклор, разширяване дейността на съществуващите самодейни колективи, които издирват, изучават и представят местния фолклор.

4. Изграждане и развиване на ценностната система у младежите и децата.
5. Активизиране на партньорското участие на читалищата и на общината в разработването и реализирането на проекти, свързани с външно финансиране на читалищната дейност.
6. Засилване ролята на читалищата при формиране на активно гражданство.
7. Разширяване на сътрудничеството между читалищата, както и на партньорството с Община „Родопи”, образователните заведения, неправителствени организации и сдружения, медии и др.
8. Повишаване ролята на читалищата в социалната интеграция на различни общности, в т.ч етнически групи, хора в риск, в неравностойно положение и т.н.

### **III. ОСНОВНИ ДЕЙНОСТИ**

#### **1. Библиотечна дейност**

- 1.1. Поддържане и обогатяване на библиотечния фонд.
- 1.2. Подобряване работата с читателите – увеличаване броя на читателите и на читателските посещения, осигуряване на събираемостта на абонаментната такса.
- 1.3. Организиране на мероприятия за честване на исторически събития и личности.
- 1.4. Провеждане на срещи с автори и литературни четения.
- 1.5. Подобряване условията в читалните.

#### **2. Предоставяне на компютърни и интернет услуги**

- 2.1. Модернизиране на материално – техническата база на читалищата.
- 2.2. Популяризиране и разширяване обема на предоставяните услуги.
- 2.3. Участие в Програма „Глоб @лни библиотеки - България ” на НЧ намиращи се в ареала на Община „Родопи”.

#### **3. Развитие на любителското художествено творчество**

- 3.1. Продължаване дейността на самодейните състави, групи и индивидуални изпълнители (постоянно действащи и непостоянни):

**НЧ „Просвета – 1929г.” с. Белащица:** Танцов състав „Калина”, Детски танцов състав за модерен балет, Женска певческа група „Белашенски напеви”, Детска група за народно пеене, Вокална група „Приказни мечти”;

**НЧ „Здравец” с. Бойково**

**Н.Й. Вапцаров -1920г.” с.Брани поле:** Детски танцов състав „Изворче”, Танцова формация „Мераклии”;

**НЧ „Саморазвитие – 1924 г.” с. Брестник:** Група за автентичен фолклор, Ансамбъл за народни песни и танци, Група за стари градски песни „Грациозо”, Танцов клуб „Брестнишко хоро”, Детски танцов състав, Група за обработен фолклор;

**НЧ „Съзнание – 1873 г.” с. Брестовица:** Танцов ансамбъл „Тракийци”, Детски танцов състав, Женска певческа група за народни и стари градски песни, Група за изворен фолклор;

**НЧ „Христо Ботев – 1936 г.”с. Злати трап:** Танцови състави „Тракийска магия”, Женска певческа група Вечен плам”, индивидуален изпълнител – Елена Михова;

**НЧ „Лъч – 1927г.” с. Извор**

**НЧ „Димитър Полянов – 1928 г.”с. Кадиево:** Женска певческа фолклорна група, Детски танцов състав „Божури”;

**НЧ „Наука – 1919г.”с. Крумово:** Женска вокална група за народно пеене и стари градски песни „Роза”, Вокална група за народно пеене, Детска вокална група

„Светулка”, Джаз балет „Самодива”, Кръжок по приложни техники и изобразително изкуство, Фолк фитнес за възрастни;

**НЧ „Алеко Константинов – 1907 г.”с. Марково:** Група за стари градски и народни песни „Младежки сърца”, индивидуален изпълнител – Лазар Лазаров, Детски танцов състав „Синчец”, Танцова формация „Лудории”;

**НЧ „Съзнание – 1914 г.” с. Първенец:** Школа за спортни и модерни танци „Еlegant”, Школи по народни танци- деца и възрастни, Клуб „Весели деца”-ателие „Сръчни ръце”, лятна образователна занималня, ателие по изкуствата, Клуб „Приатели на библиотеката”, Театрален състав, Литературен клуб „Откровение”;

**НЧ „Съзнание – 1928г.” с. Скобелево:** Женска певческа група;

**НЧ „Напредък – 1904г.”с. Устина:** Женска певческа група за народни и стари градски песни, Женска певческа група за родопски песни, Детски фолклорни групи „Устинци”;

**НЧ „Никола Йовчев – 1921г.” с. Храбрино:**

**НЧ „Светлина – 1900 г.”с. Цаланица:** Танцов състав „Каламица”, Детски танцов състав „Тракийче”, индивидуални изпълнители;

**НЧ „Искра – 1897 г.” с. Ягодово:** Женски певчески състав, Женски танцов състав „Ягодка”;

3.2.Насърчаване създаването на нови форми на художествена самодейност

3.3.Участие на читалищните състави в общински, регионални, национални и други културни прояви:

- участие в общински и регионални конкурси, прегледи, фестивали.

- участие в обявени регионални и национални културни прояви – събори, фестивали, конкурси – по избор и според възможностите.

#### **4. Културно-масова дейност**

4.1.Честване на национални и официални празници. Участие на читалищните състави в общинските инициативи – честване на Националния празник 3 март, Деня на българската просвета и култура и на славянската писменост 24 май, Деня на съединението 6 септември, Деня на народните будители 1 ноември и др.

4.2.Организиране на концерти програми и изяви, свързани с традициите в съответните селища.

4.3.Организиране на юбилейни чествания, празници и др.

4.4.Организиране на инициативи с младежите, учениците и децата – представяне на куклени театрални постановки, четения, състезания, детски празници и карнавали, конкурси (рисушка на асфалт и др.), великденски и коледни изложби и базари, други.

#### **5. Събиране и разпространяване на знания за родния край**

5.1.Проучване на архивни документи за историята на региона и популяризирането им.

5.2.Съхраняване и опазване на културно-историческото наследство.Работа по опазване и обогатяване на съществуващите музейни сбирки.

5.3.Проучване и съхраняване на специфични за региона традиции и обичаи.

#### **6. Организационна дейност**

Читалищата в Община „Родопи” организират своята дейност, като спазват основните принципи в Закона на народните читалища – те са самостоятелни юридически лица с нестопанска цел. Всяко читалище поддържа своята членска маса и се ръководи от своя върховен орган – Общото събрание и от законно избрано читалищно настоятелство.

#### **7. Реализиране на Програми и проекти**

Читалищата в общината заявяват намерения за кандидатстване по различни програми за разнообразяване и подпомагане на своята дейност, в т.ч за допълваща субсидия от МК за развитие на художественотворческата дейност и поддържане на материално-техническата база на читалищата.

#### IV. ПАРТНЬОРИ

Читалищата осъществяват своята дейност в пряко сътрудничество помежду си, със съдействието на Община „Родопи” и на съответните кметства, образователни и културни институции, неправителствени организации и сдружения в областта на културата и образованието, медии, спортни и граждански клубове и др.

#### V. ФИНАНСИРАНЕ

Настоящата Програма за развитие на читалищната дейност се основава на предложенията на председателите на народните читалища на територията на общината за дейността им през 2014 година в изпълнение на чл.26а от Закона за народните читалища.

Дейностите се конкретизират, планират и реализират чрез приемане на План за изпълнение за 2014г. и се залагат в Културния календар на Община „Родопи” за 2014г. Инициативите се организират и провеждат от читалищата и се финансират със собствени приходи, средства от общинския бюджет за 2014година при възможност или от други източници, в т.ч по проекти.

Дейностите, които се обезпечават с общински средства, се изпълняват въз основа на договор между Община „Родопи” и съответното читалище.

### ПЛАН ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ на Програма за развитие на читалищната дейност в Община „Родопи”

месец	Мероприятие	Читалище
<b>януари</b>		
	<b>Ден на родилната помощ „Бабин ден” 21.01.2014г.</b>	НЧ ”Съзнание-1914” с. Първенец НЧ „Просвета-1929” с. Белащица НЧ „Саморазвитие-1924” с. Брестник НЧ „Димитър Полянов-1928” с. Кадиево НЧ „Съзнание-1873” с. Брестовица НЧ „Напредък-1904” с. Устина НЧ „Съзнание-1928” с. Скобелево НЧ „Н.Й.Вапцаров-1920” с.Браниполе
	<b>Литературна вечер</b>	НЧ „Н.Й.Вапцаров-1920” с.Браниполе
	<b>Сурвакари</b>	НЧ „Напредък-1904” с. Устина
<b>февруари</b>		
	<b>Отбелязване празника на лозаря „Трифон Зарезан ” с тържествено зарязване на лози</b>	НЧ ”Съзнание-1914” с. Първенец НЧ „Просвета-1929” с. Белащица НЧ „Саморазвитие-1924” с. Брестник НЧ „Напредък-1904” с. Устина НЧ „Съзнание-1873” с. Брестовица НЧ „Ал.Константинов-1907” с. Марково

		НЧ „Лъч-1927” с. Извор
	<b>Годишнина от обесването на Васил Левски</b>	НЧ „Н.Йовчев-1921” с.Храбрино
<b>март</b>		
	<b>1 март Баба Марта Ден на самодееца</b>	НЧ „Съзнание-1873” с. Брестовица НЧ „Наука-1919” с. Крумово НЧ „Напредък-1904” с. Устина НЧ „Саморазвитие-1924” с. Брестник НЧ ”Съзнание-1914” с. Първенец НЧ „Ал.Константинов-1907” с. Марково НЧ „Димитър Полянов-1928” с. Кадиево НЧ „Н.Йовчев-1921” с.Храбрино
	<b>3 март Национален празник на Република България</b>	НЧ „Съзнание-1873” с. Брестовица НЧ „Просвета-1929” с. Белащица НЧ „Напредък-1904” с. Устина НЧ „Саморазвитие-1924” с. Брестник НЧ ”Съзнание-1914” с. Първенец НЧ „Димитър Полянов-1928” с. Кадиево НЧ „Лъч-1927” с. Извор НЧ „Н.Й.Вапцаров-1920” с.Браниполе НЧ „Наука-1919” с. Крумово
	<b>Преглед на „Народната песен” за откриване на млади дарования</b>	НЧ „Светлина-1900” с. Цалапица
	<b>8 март Международен ден на жената</b>	НЧ „Просвета-1929” с. Белащица НЧ „Напредък-1904” с. Устина НЧ „Съзнание-1928” с. Скобелево НЧ ”Съзнание-1914” с. Първенец НЧ „Димитър Полянов-1928” с. Кадиево НЧ „Н.Йовчев-1921” с.Храбрино НЧ „Лъч-1927” с. Извор НЧ „Н.Й.Вапцаров-1920” с.Браниполе НЧ „Христо Ботев-1936” с. Златитрап
	<b>21-22 март Международен ден на поезията, Първа пролет</b>	НЧ „Напредък-1904” с. Устина НЧ „Саморазвитие-1924” с. Брестник НЧ ”Съзнание-1914” с. Първенец НЧ „Димитър Полянов-1928” с. Кадиево НЧ „Н.Йовчев-1921” с.Храбрино
	<b>Станчинов ден</b>	НЧ „Саморазвитие-1924” с. Брестник
	<b>Сирни заговезни – Кукерски празник</b>	НЧ ”Съзнание-1914” с. Първенец НЧ „Здравец-1911” с.Бойково НЧ „Ал.Константинов-1907” с. Марково НЧ „Христо Ботев-1936” с. Златитрап НЧ „Н.Йовчев-1921” с.Храбрино
<b>април</b>		
	<b>1 април Вечер на хумора</b>	НЧ „Просвета-1929” с. Белащица НЧ ”Съзнание-1914” с. Първенец

		НЧ „Ал.Константинов-1907” с. Марково
	<b>От 1 април до 5 април</b> <b>деца управляват</b> <b>читалището и</b> <b>библиотеката</b>	НЧ ”Съзнание-1914” с. Първенец
	<b>2 април</b> <b>Международен ден на</b> <b>детската книга</b>	НЧ ”Съзнание-1914” с. Първенец
	<b>Лазаруване</b>	НЧ „Просвета-1929” с. Белащица НЧ „Саморазвитие-1924” с. Брестник НЧ ”Съзнание-1914” с. Първенец НЧ „Ал.Константинов-1907” с. Марково НЧ „Напредък-1904” с. Устина
	<b>Велик ден</b>	НЧ „Съзнание-1873” с. Брестовица НЧ ”Съзнание-1914” с. Първенец НЧ „Ал.Константинов-1907” с. Марково НЧ „Н.Й.Вапцаров-1920” с.Браниполе НЧ „Христо Ботев-1936” с. Златитрап
	<b>22 април</b> <b>Международен ден на</b> <b>Земята</b>	НЧ „Напредък-1904” с. Устина НЧ „Н.Й.Вапцаров-1920” с.Браниполе
	<b>23 април</b> <b>Световен ден на</b> <b>книгата</b>	НЧ „Напредък-1904” с. Устина НЧ „Съзнание-1873” с. Брестовица НЧ „Саморазвитие-1924” с. Брестник НЧ ”Съзнание-1914” с. Първенец НЧ „Ал.Константинов-1907” с. Марково
	<b>Празник на село</b> <b>Брестник</b>	НЧ „Саморазвитие-1924” с. Брестник
<b>май</b>		
	<b>6 май</b> <b>Ден на храбростта и</b> <b>българската армия</b>	НЧ „Напредък-1904” с. Устина
	<b>11 май</b> <b>Ден на библиотекаря и</b> <b>библиотечната дейност</b>	НЧ „Напредък-1904” с. Устина
	<b>24 май</b> <b>Ден на Славянската</b> <b>писменост и култура</b>	НЧ „Съзнание-1873” с. Брестовица НЧ „Просвета-1929” с. Белащица НЧ „Напредък-1904” с. Устина НЧ „Саморазвитие-1924” с. Брестник НЧ „Съзнание-1928” с. Скобелево НЧ „Здравец-1911” с.Бойково НЧ ”Съзнание-1914” с. Първенец НЧ „Ал.Константинов-1907” с. Марково НЧ „Лъч-1927” с. Извор НЧ „Н.Й.Вапцаров-1920” с.Браниполе НЧ „Наука-1919” с. Крумово НЧ „Христо Ботев-1936” с. Златитрап

	<b>110 години от създаване на НЧ „Напредък-1904” с. Устина</b> <b>Празник на селото</b>	НЧ „Напредък-1904” с. Устина
<b>юни</b>		
	<b>Празник на Община „Родопи”</b>	НЧ „Съзнание-1873” с. Брестовица НЧ „Просвета-1929” с. Белащица НЧ „Напредък-1904” с. Устина НЧ „Саморазвитие-1924” с. Брестник НЧ „Съзнание-1928” с. Скобелево НЧ „Здравец-1911” с. Бойково НЧ „Съзнание-1914” с. Първенец НЧ „Ал. Константинов-1907” с. Марково НЧ „Лъч-1927” с. Извор НЧ „Н.Й. Вапцаров-1920” с. Браниполе НЧ „Христо Ботев-1936” с. Златитрап НЧ „Димитър Полянов-1928” с. Кадиево НЧ „Н.Йовчев-1921” с. Храбрино НЧ „Наука-1919” с. Крумово НЧ „Искра-1897” с. Ягодово НЧ „Светлина-1900” с. Цалапица
	<b>1 юни</b> <b>Ден на детето</b>	НЧ „Съзнание-1873” с. Брестовица НЧ „Саморазвитие-1924” с. Брестник НЧ „Н.Йовчев-1921” с. Храбрино НЧ „Н.Й. Вапцаров-1920” с. Браниполе НЧ „Христо Ботев-1936” с. Златитрап
	<b>2 юни</b> <b>Ден Ботев и загиналите за свободата на България</b>	НЧ „Напредък-1904” с. Устина НЧ „Н.Йовчев-1921” с. Храбрино
	<b>Детски литературни дни</b>	НЧ „Искра-1897” с. Ягодово НЧ „Н.Й. Вапцаров-1920” с. Браниполе
	<b>Фолклорен празник Петровден</b>	НЧ „Искра-1897” с. Ягодово НЧ „Просвета-1929” с. Белащица
	<b>Ден на занаятите</b>	НЧ „Съзнание-1914” с. Първенец
<b>юли</b>		
	<b>Участие в Международни и Национални фестивали</b>	НЧ „Светлина-1900” с. Цалапица НЧ „Искра-1897” с. Ягодово НЧ „Напредък-1904” с. Устина НЧ „Съзнание-1914” с. Първенец НЧ „Ал. Константинов-1907” с. Марково НЧ „Н.Й. Вапцаров-1920” с. Браниполе НЧ „Наука-1919” с. Крумово НЧ „Христо Ботев-1936” с. Златитрап
	<b>Празник на селото</b>	НЧ „Съзнание-1928” с. Скобелево

		НЧ „Димитър Полянов-1928” с. Кадиево НЧ „Светлина-1900” с. Цалапица
<b>август</b>		
	<b>13ти регионален събор „Родова памет”</b>	НЧ „Съзнание-1873” с. Брестовица
	<b>Празник на селото</b>	НЧ „Здравец-1911” с.Бойково НЧ „Лъч-1927” с. Извор НЧ „Христо Ботев-1936” с. Златитрап
<b>септември</b>		
	<b>4 ти Национален фестивал Брестовица – Грозде и вино</b>	НЧ „Съзнание-1873” с. Брестовица
	<b>Вечери посветени на Пенчо Славейков</b>	НЧ „Просвета-1929” с. Белащица
	<b>6 септември Ден на Съединението на България, Национален празник</b>	НЧ „Напредък-1904” с. Устина НЧ ”Съзнание-1914” с. Първенец
	<b>22 септември Ден на Независимостта на България Национален празник</b>	НЧ „Напредък-1904” с. Устина НЧ ”Съзнание-1914” с. Първенец
<b>октомври</b>		
	<b>1 октомври Международен ден на възрастните хора</b>	НЧ „Просвета-1929” с. Белащица НЧ „Напредък-1904” с. Устина НЧ ”Съзнание-1914” с. Първенец НЧ „Лъч-1927” с. Извор
	<b>Месец на музиката</b>	НЧ „Напредък-1904” с. Устина НЧ ”Съзнание-1914” с. Първенец
<b>ноември</b>		
	<b>1 ноември Ден на народните будители</b>	НЧ „Светлина-1900” с. Цалапица НЧ „Съзнание-1873” с. Брестовица НЧ „Просвета-1929” с. Белащица НЧ „Напредък-1904” с. Устина НЧ „Саморазвитие-1924” с. Брестник НЧ ”Съзнание-1914” с. Първенец НЧ „Ал.Константинов-1907” с. Марково НЧ „Димитър Полянов-1928” с. Кадиево НЧ „Н.Йовчев-1921” с.Храбрино НЧ „Лъч-1927” с. Извор
	<b>Празник на виното</b>	НЧ „Съзнание-1873” с. Брестовица
	<b>21 ноември Ден на християнското семейство</b>	НЧ „Напредък-1904” с. Устина НЧ ”Съзнание-1914” с. Първенец НЧ „Н.Й.Вапцаров-1920” с.Браниполе



		НЧ „Просвета-1929” с. Белащица
<b>декември</b>		
	<b>Коледни и Новогодишни празници</b>	НЧ „Съзнание-1873” с. Брестовица НЧ „Просвета-1929” с. Белащица НЧ „Напредък-1904” с. Устина НЧ „Саморазвитие-1924” с. Брестник НЧ „Съзнание-1928” с. Скобелево НЧ „Здравец-1911” с.Бойково НЧ ”Съзнание-1914” с. Първенец НЧ „Ал.Константинов-1907” с. Марково НЧ „Лъч-1927” с. Извор НЧ „Н.Й.Вапцаров-1920” с.Браниполе НЧ „Христо Ботев-1936” с. Златитрап НЧ „Димитър Полянов-1928” с. Кадиево НЧ „Н.Йовчев-1921” с.Храбрино НЧ „Наука-1919” с. Крумово НЧ „Искра-1897” с. Ягодово НЧ „Светлина-1900” с. Цалапица

Неразделна част от настоящата програма са годишните програми за дейността на читалищата в Община „Родопи” за 2014г., както следва:

1. НЧ „Съзнание-1873” с. Брестовица
2. НЧ „Просвета-1929” с. Белащица
3. НЧ „Напредък-1904” с. Устина
4. НЧ „Саморазвитие-1924” с. Брестник
5. НЧ „Съзнание-1928” с. Скобелево
6. НЧ „Здравец-1911” с.Бойково
7. НЧ ”Съзнание-1914” с. Първенец
8. НЧ „Ал.Константинов-1907” с. Марково
9. НЧ „Лъч-1927” с. Извор
- 10.НЧ „Н.Й.Вапцаров-1920” с.Браниполе
- 11.НЧ „Христо Ботев-1936” с. Златитрап
- 12.НЧ „Димитър Полянов-1928” с. Кадиево
- 13.НЧ „Н.Йовчев-1921” с.Храбрино
- 14.НЧ „Наука-1919” с. Крумово
- 15.НЧ „Искра-1897” с. Ягодово
- 16.НЧ „Светлина-1900” с. Цалапица